

تیاکح ود

ینورزاک هللاتیا موحرم دیلقت

دندوب یردقلا لیلج ملع یلیخ .دندوب [1]ینورزاک یاقآ موحرم دزی گرزب یاملع زا دنک تدمحر ادخ هک ادتبا نآ رد دندوب ناهفصا هزوح دیتاسا زا هکلب دزی هزوح مهم دیتاسا زا و مهم تاداس زا ناشیا !دندوب یلیخ اج نآ رد املع ؟تسیک دعتجم دزی رد هک مدیسرپ نامداتسا زا .دندناوخی سرداج نآ رد .ینورزاک یاقآ دشاب رگا ،دنتفگ روط نیا .تسا ینورزاک یاقآ دشاب رگا :دندومرف

دنک ناشتدمحر ادخ- مدهتجم دنیوگب دنتساوخی م،دوب ینورزاک یاقآ شپ یتقو کی نم تقو نآ -دوب حیللم ناشیاهفرح یلیخ

یلو یه منک هعجارم مورب مشاب هتشاد لاح ،دونشب مشوگ ،دنیبب ممشچ رگا نم هک دنتفگی م لاح ،دنیبب ممشچ رگا ،دنک ناشتدمحر ادخ ،هلب ینعی یه .دنتفگی م گنشق یلیخ ار یه نیا ،مراد لاح هن ،دونشی م مشوگ هن ،دنیبب ممشچ هن دنتفگی م دعب !یه منک هعجارم مشاب هتشاد رفن دنچ نیب طایتحا ای دیلقت - ،منکی دیلقت نم دنیوگب دنتساوخی م ؟متسه دعتجم نم سپ دیوگی م «یه» هک تسا یسک الاح روظنم .دندک دیلقت هک ناشدوخ هب دندادی مزاج ینعی-دندرکی م دناوتیمن میوگب میناوتی م ایآ ،درادن ار شلاح ،درادن ار یه نیا یلو منکب ار اهراک نیا رگا هک ؟دشاب دلقم

درگاش زایناهبهب دیحو دیلقت درگاش

هب هدرک عوچر داتسا هک یدراوم زا هک دنتفگی م رب نم یالاب ینیئان یاقآ موحرم دندومرفی م اقاآح اهزیچ یضعب آلثم اما هدوب دعتجم هک نیا اب دیتاسا و عجارم هک هتشاد هقباس- شدرگاش یاوتف هب هدرک عوچر داتسا هک ییاهاج زا دنتفگی م ینیئان یاقآ موحرم -هدرکی م هشدخ و هدوب هدمآ شپ یناهبهب دیحو موحرم راصعا یاهقف نیرتگرزب هب دوشی م طوبرم شدرگاش درگاش یاوتف

هدش ریپ و هتفر الاب یلیخ ناشنس هک ینامز .تسا هدوب یسک هچ یناهبهب دیحو هک تسا مولعم دراو .دنتفر دیحو ناشداتسا لزنم هب دعب و هتفر الابرک ترایز هب مولعلارحب دیس موحرم ،دندوب یداتسا قح رگا تفگی م دیحو هک -دندرکی م لقن ار شتامدقم هک- دندیسوب ار دیحو یوناز و دندش دیس زا دیحو ،هدوب مه رهظ کی دزن .دندوب هتسشن و هدوب هدیسوب ناشیا یلو متشاذگی م دندوب لاکشا نم دیوگی م دیس ؟ریخ ای دینادی م زیاج دندزیرب چنرب رد ار شمشک امش هک دندسرپی م مه دیس و هدوب دیس درگاش هک اعطال فشاک رفعج خیش .دندادی م زیاج ام رفعج خیش اما منکی م یاقآ .دینک تسرد ،دینک تسرد هک نوردنا هب دز ادص دیحو هک دنتفگی م .تسا هدوب دیحو درگاش دیحو داتسا .تسا هدرک عوچر شدرگاش درگاش یاوتف هب داتسا اجنیا هک دنتفگی م ینیئان دنک ناشتدمحر ادخ .اعطال فشاک رفعج خیش مه درگاش درگاش ،تسا یناهبهب

ه ب ی طارش کی رد و دّل ق ی لاح نی ع رد دشاب ده تجم یسک درادن ی ع نام هک تسا تاع جارم نی ا زاروطنم
[2]. دنادیم شدوخ هک ی ط یارش ره اب دنکیم هع جارم یرگیدی اوتف

رد دزی ی نی د هتسجرب ناملاع زا دمحم دیس ازریم دنزرف ی نورزاک دمحم یلع دیس ازریم هللا تیآ [1]
دشاب یم یرمق مه دراهچ هدس.

و یبدا و یگنهرف هنی شپی اراد و دزی یاه هداوناخ نیرت لیصا و نیرت نهک زا ی نورزاک نادناخ
دوب دزی فورعم راجت زا راجتلا مظان قداص دمحم موحرم هدا زرتخد، ی نورزاک هللا تیآ ردپ. دندوب یراجت
رفعج دیس دنزرف، مگیب همطاف یب یب ناشردام و هدام یقاب دزی رد وا زا یدایز تافوقوم هک
، دوب رادروخرب یا هژیو لئاضف و یقالخا تانکس زا و مرتحم رایسب یا هیولع ی نورزاک

رد ار یوزوح مولع ی تامدقم تالی صحت. دش دلوتم دزی رد ق 1317 لاس رد گرزب ملع و یناحور نی ا
هللا تیآ و یق دنج بل یسر دم یلع دیس یرم جاح ی مطعلا هللا تیآ نوچ یناگرزب رضحم رد و شه اگدار
خیش جاح دزن ار تمکح و نافرع، یراوزبس میکح هموطنم حرش و درک زاغآ یم دنگ غاب نیسح دیس جاح
ت. تفرگارف یدزی اضرمالغ

رد ی نورزاک هللا تیآ. دومن یم تفللخام ردپ اما تفرگ ناهفصا هزوح هب تمیزع یارب میمصت هاگنآ
دندوبن قفاوم نادنچ ناهفصا هب نم نتفر اب مردپ موحرم: «دنیامرف یم هراب نی ا

نم: دندومرف راوگرزب نآ. متشاذگ نیام رد یدزی اضرمالغ خیش جاح هللا تیآ موحرم اب ار مرطن نم
هوکشپی دابآ یلع ات ناهفصا دصق هب ماحنارس. میامن بلج ار ناتردپ تیاضر منک یم شالت
اطایتحا ار مزامن و متسه دابآ یلع رد نم: متفگ خیش جاح موحرم هب و مدرک فقوط اچنآ رد و هتفر
دیامن سکع نم نم هب ار مردپ ی ع طق تیاضر امش ات مناوخ یم عمج

نتفر دصق و دشاب یم دع تسم و نیدتم یا هبلط امش هدا ز اقآ: دندومرف و دنتفر مردپ دزن موحرم نآ
ار مردپ تیاضر دوب هنوگره و دشاب یم امش هزاجا رطتنم دابآ یلع رد نونکا مه و دراد ار ناهفصا هب
«مداد همادا ناهفصا هب دوخ رفس هب مامت یلاحشوخ اب مه نم و دندومن لقتنم نم هب

درک تمیزع ناهفصا هب رفسود یط دوخ تالی صحت لی مکت و لی صحت همادا روطنم هب نآ زا سپ

هه تدم هب عومجم رد هک دیم اچنا لوط هب لاس تفه تدم هب مود رفس و لاس هس تدم هب لوا رفس
دمحم خیش جاح و یدابآ فجن یلع دیس جاح: هلمج زا راید نآ گرزب نادنمشناد و عامل ع دزن لاس
ذملت یزج هللا تیآ، یناسارخ دمحا ازریم جاح، ملع قداص دمحم جاح، نیقارعلال دیس هللا تیآ، میکح
نادرگاش زا و ییاردص تمکح وءاشم هفسلف رد ملسم داتسا و تسج ار یرفاو یاه هره ب و مدرک
دومن یط ار داهتجا یلاع جرادم و دش یناسارخ دمحم ازریم هزاوآرپ

و هتشون ناشی ا داهتجارب ینبم یلصفم اتبس ن هزاجا یه اش دجسم اضرمحم خیش جاح هللا تیآ
، داد رارق دیات دروم ار شلصف بتارم

مارح ناشیارب ار دیلقت یراتشون رد یناهفصا نسحللوا ب دیس موحرم عیش ت گرزب و رادمان عجرم
دندوتس ار ناشی ا یقالخا لیاضف و یملع تالامک زین دیتاسا رگید و هتسناد

و سردم اضرمحم خیش، یدزی یرئاح میرکل ادبع خیش جاح موحرم، نیقارعلال دیس موحرم زا نیچمه
هللا حور دیس هللا تیآ موحرم اب نارود نی ا رد وا. دومن تفایرد ار یداهتجا تازاجا زین یشاک دنوخآ

دوب هرج مه و هرود مه یمتاخ

هب و داد لیكشت یعیسو یسرد هزوح یلصم هسردم رد و تشگزاب دزی هب ینورزاك هلالا تیآ هاگنآ و شرورپ ار یدایز بالاط و درامگ تمه هفسلف و قطنم، ریسفت، لوصا، هقف، تامدقم سیردت دومن تیبرت.

دوب یلاع شنایب تردق تفرگ یم ناحتما هتفه ره درك یم یفاكشوم قیقدا ار لئاسم سیردت رد وا دنشاب وگخساپ نیلصحم تشاد راطتنا تبسن نامه هب و درك یم سیردت اویش رایسب

نایب نینچ اه هزوح ریاس رد هك درك یم حرط ار یدیج بلاطم لوقعم و تمكح لوصا و هقف رد ناشیا كرد ار ینورزاك ضیفرپ رضحم و دنراد روضح رضاح لاح رد هك ییاملع و نویناحورزا یرایسب. دش یم نادراد زاین ینورزاك دننامه رفن کی هب دزی هیملع هزوح رضاح لاح رد هك دنا هدیقع نیا رب دنا هدرك

دمحم یلع دیس جاح، یقودص دمحم دیهش مالسا جج و تایآ تارضح نوچ یگرزب نادنمشناد و ناملاع نسح ازریم جاح، یمولع دومحم خیش جاح، یدیعیس ربكا یلع خیش، یریزو دمحم یلع دیس، دنبقالع یم رامش هب یو نادرگاش زا دزی رضاع یملاع زا رگید یرایسب و، یسردم اضریلع دیس، یفاق دن تفر.

یم ملسم داتسا و لك داتسا ار وا یرایسب و بوسحم نیحللص و ءاملع زا دج ینورزاك موحرم هعلاطم و سرد هب و تشاد هناملاع یراقو و هنافراع یتبیه، دیشیدنا یم هنامیكح وا. دن تسناد درك یم هعلاطم تعاس چنپ یبش یگللاس چنپ و داتفه نس رد یتح و دیزرو یم قشع

یم دور نوچ و دیشیدنا یم هنامیكح. دوب تریح بجوم ینید مولع یاه هنیمر مه رد یو یاهیهاگآ و سرد رما رد شا هنانیبزیر یاهتقد و روآ لالم و نیگنس یو یسرد ثحابم و یملاع لفاحم. دیشورخ دوب نارگ، دندرک یم تکرش ناشیا سرد رد هك ناوح یالصف رب ثحب

مالسالال تجح موحرم. تشاد ییازسب تراهم لوصا و هقف و هفسلف، قطنم هلمج زا مولع رتشیب رد یم فیصوت نینچ ار دوخ داتسا (یقودص دیهش داماد و دزی تقوم هعمج ماما) یبقانم مساقلاوبا دیامن:

اقآ. دوب هدیك تمحز لوصا و هقف رد و رحبتم هفسلف و قطن رد. دوب دزی ققحم و گرزب یملاع زا وا» میكح هموطنم حرش، قودص هیقف نآ. درك یم دای داتسالال اندیس ناونع اب وا زا یقودص دمحم خیش «دوب هدناوخ ینورزاك دیس دزن ار هعمل حرش و نیناوق زا یرادقم و یراوزبس

و نیرتدنمشناد هلمظ ماد ینورزاك دمحم یلع دیس یاقآ بانج»: دسیون یم درسلا موحن مرتحم فلوم و لداع یناگرزاب دمحم دیس موحرم شرپ و دشاب یم دزی دارفا نیرتاوقت اب و نیرت لضاف «دوب دنمشناد

ءاملع اب ی و هنادجم و کی دزن یراکمه هب ناوت یم ار ینورزاك موحرم مهم و رثوم تامادقا هلمجزا رویرهش زا سپ هك تسناد (یریزو اقآ جاح و یقودص دیهش، یمولع دمحا خیش، اضرمالغ خیش جاح) دزی غیرد یکمک چیه زا هار نیا رد و دومن ءایحا ار دزی هیملع هزوح روشك زا هاش اضرجا و 1320 هك دندرک یم رداص هیدییات و زوجم بالاط نیلومشم یارب یمولع دمحا جاح هلالا تیآ و ناشیا. دركن دنورن یزابرس تمدخ هب

و ءاملع زا صاوخ دنچ ره و دوب رادروخرب یصاخ عضاوت و عضاوت و عبط تعانم زا ینورزاك هلالا تیآ هدش بجوم یبلط ترهش زا یرود و عضاوت نیمه اما دنتشاد یهاگآ ناشیا یقالخا بتارم زا لضاف دنشاب هئاگیب ناشیا یلمع و یملاع یاهیگژیو هب مدرم هدوت ات دوب

مالک رد تکاکر و تفاحس اما دوب زانط و شیدنا کزان و رطنلای قیقدهیقف، ققحم گرزب یملاع وادوب هتخاس زاتم یتیصخش یو زا یرکف تیرح و یحوریانغ و یلام یزانیب.تشادن

نایم رد هکنیا اب. درکن هدافتسا نآ زا زگره و دیزرو یم غانتما یعرش تاهوجو تفایرد زاناشیا درک یم یراددوخ اهنآ رد تعامج تمام لوبق زاما تشاد هناخ دزی دجاسم نیرت گرزب و نیرت قنوررب ناشیا و دریذپب دیاب ار گرزب و سیساتلادیج دجسم تمامادوب هتفگ ناشیا هب رادروخرب موحرم.تفریذپن ار داهنشپ نیایش جاح موحرم شداتسا تطاسو و تعافش اب یتح

یم تکرش اه هبلط اهنت هک دناوخ یم تعامج زامن ناخ هسردم دجسم و گیر دجسم رد یهاگ طقف یقاب یمک رایسب هدع مود زامن رد ابلاغ هک دش یم ماجنا هجوت و ینات اب ردق نآ مه زامن نیایدندرک.تخادرپ یم یهقف لئاسم هب زامن زادعب و.دندنام یم

زاناسنا زگره و درک یم دنمقالع دوح هب ار یسک ره هک دوب دروخرب شوخ یا هزادنا هب موحرم نآ و رطن تقد هب فورعم دزی هیملع هزوح رد ناشیا.درک یم نیگتسخ ساسحا راوگرزب نآ اب تسلاجدمآ یم باسح هب لوقنم و لوقعم عماج و دوب تاعالطا تعسو

هرابرد ناشیا زایهاگ و تشاد لماک دامتعا ناشیا یهقف تراطن هب یدزی اضرمالغ یش جاح و ادهشلادیس ترضح هب هناقشاع و تفگش یا هقالع هل مطعم.تساوخ یم رطن فلتخم تاغوضوم نونکا مه و درک یم اپرب یناوخ هضور یگتفه تروص هب شلزنم رد و تشاد یناوخ هضور سللاجم.دراد همادا ناشمرحتم هداوناخ طسوت

و تشاد دزی یلعف یازریم دیس لحم رد هک یاه نیمز رد یزرواشک و تعارز هار زارشا یگدنز هنیزه یو.درک یم نیمات دوب هدرب ثرا هب شرپ زانیم

تشادرب عقوم رد اه نیمز یاهب هراجا تفایرد ماگنه رد و تخادرپ یم تعارز و یزرواشک هب زین شدوخ یگنوگچ و اه نیمز زادیزاب زاسپ و تفر یم ینروزاک ازریم دیس جاح هعرزم هب اصخش لوصحم (تأیه تیاس).تشون یم ارءاهب هراجا تالوصحم

دوخ رمع رخاوا رد یناهبهب دیحو هک ماهدینش: دنیامرفیم هرابنیا رد یناجنز یریبش هلماتیآ [2] مناوتیمن و تساهتفر لیلحت مایرکف یاوق و، الاب نم نس: تفگیم و تسنادیمن دهتجم ار نودب ار اوتف طقف امش: تفگیم و دیسرپیماوتف مولعلارحب دوخ درگاش زاذل.منک طابنتسا (۴۰۹ ص ۴ ج، ایرد زایاهعرج) «منکن ادیپ ههپش نآ رات دینک لقن لیلدرکذ